Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Завършване на ИПС — Ролята на данъчната политика“

(становище по собствена инициатива)

(2015/C 230/04)

Докладчик: г-н Carlos TRIAS PINTÓ

Съдокладчик: г-н Petru Sorin DANDEA

На 27 февруари 2014 г. Европейският икономически и социален комитет реши, в съответствие с член 29, параграф 2 от Правилника за дейността си, да изготви становище по собствена инициатива относно

„Завършване на ИПС — Ролята на данъчната политика“.

Специализирана секция „Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 18 ноември 2014 г.

На 503-тата си пленарна сесия, проведена на 10 и 11 декември 2014 г. (заседание на 10 декември 2014 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 164 гласа „за“, 53 гласа „против“ и 11 гласа „въздържал се“.

1. **Заключения и препоръки**

1.1. По-бавното възстановяване в Европа спрямо останалата част от света е симптом на донякъде нарушено функциониране, на което един по-задълбочен икономически и паричен съюз трябва да намери решение. Настоящото становище подкрепя процеса на задълбочаване на ИПС, по-специално в еврозоната, от гледна точка на ролята на данъчната политика. Напредъкът в координирането на прякото данъчно облагане е и ще продължи да бъде трудно достижим, тъй като остава в правомощията на държавите членки и е залегнал в основата на начина, по който всяка държава членка с течение на времето е избрала да финансира необходимите според нея правителствени разходи. Всяка промяна в данъчното облагане трябва да доведе до по-конкурентен и по-устойчив данъчен режим в световен план.

1.2. За да се осигури адекватното функциониране на Икономическия и паричен съюз, новата законодателна власт трябва да постави основите и да осъществи постепенно преход към фискален съюз, способен да преодолее огромното многообразие на национални правила, които пречат на реалната интеграция и на създаването на единен пазар, а след това и към по-стабилен общ бюджет на еврозоната.

1.3. Освен паричния стълб на ЕЦБ, в средносрочен план трябва да бъде създаден на практика „общ бюджетен стълб“, който да осигури макроикономическа стабилизация в рамките на ИПС, особено в случай на „асиметрични трусове“.

1.4. Коригирането на недостатъците и затварянето на вратичките в данъчната политика означава предприемане на по-амбициозни стъпки в рамките на еврозоната с оглед на намаляването и стандартизирането на обхвата на различните данъци, разширяването на данъчните основни, по-тясното съгласуване на данъчните ставки и укрепването на сътрудничеството и механизмите за обмен на информация с цел борба с измамите и укриването на данъци.

1.5. Новата законодателна власт трябва да си сътрудничи тясно с ОИСР и Г-20 за намирането на бързо решение на световния проблем с намаляването на данъчните основи и прехвърлянето на печалбите. ОИСР постигна добър напредък при въвеждането на световен модел за облагане с корпоративен данък, който се стреми данъкът да бъде наложен на мястото, където е разположена икономическата същност. Той следва да бъде основа за корпоративното данъчно облагане в ЕС.

1.6. Продължаването на бюджетния надзор по т.нар. „пакет от два акта“ и бързото въвеждане на фонд за собствени ресурси в еврозоната с цел обръщане на макроикономическите дисбаланси ([1]) са от основно значение за преминаването към по-задълбочен бюджетен съюз.

([1]) При все това системата е прекалено закостеняла и тромава и е неспособна бързо да осигурява необходимата гъвкавост за справяне с непосредствените икономически обстоятелства и постигане на микс на политиките в еврозоната, в ситуация, в която държавите членки вече не разполагат с достатъчна свобода на действие за стартиране на планове за възстановяване на техните икономики. Това създава голяма финансова нестабилност.

1.7. Комитетът подкрепя напълно продължаването на процеса на Европейския семестър, който следва да бъде преразгледан, за да се гарантира неговата ефективност. Специфичните за всяка страна препоръки биха могли да бъдат инструмент за намиране на обща позиция.

1.8. Оскъдният общ бюджет в размер на едва 1 % от БВП на ЕС трябва да бъде увеличен, особено в еврозоната. В политическите насоки на председателя на Комисията г-н Juncker „Нов старт за Европа“ се призовава бюджетът да бъде ориентиран към създаване на повече работни места, икономически растеж и конкурентоспособност. ЕИСК подкрепя този подход и подчертава необходимостта да се използва прегледът на Многогодишната финансова рамка в края на 2016 г., за да се поставят основите за по-голям бюджет с цел осигуряване на адекватното функциониране на паричния съюз.

1.9. Комисията следва да предприеме по-нататъшни действия във връзка със своето съобщение от март 2013 г. относно „Към задълбочен и истински Икономически и паричен съюз“ ([2]) и да въведе инструмент за конвергенция и конкурентоспособност, насочен към договорните задължения на държавите членки да предприемат за справяне с дисбалансите реформи, носещи ползи на национално и европейско равнище, които не биха могли да бъдат осъществени без финансова помощ. Този фонд следва да се развие в бюджетен капацитет от собствени ресурси, способен да предоставя временна помощ за борба с регионални трусове ([3]).

1.10. Бюджетът на еврозоната следва да спомага за по-доброто функциониране на паричния съюз, да предоставя бюджетна подкрепа за постигане на пълен банков съюз и да компенсира асиметричните трусове. Тези функции липсваха при възникването на икономическата криза и това засили съществено неравенствата, които налагаха бюджетни мерки.

1.11. ЕИСК е наясно със сложността на този въпрос и предлага редица мерки, които да бъдат приети постепенно, в съответствие с целите, заложените в европейските договори ([4]):

Краткосрочни (6 до 18 месеца):

— Да се създаде „обща консолидирана основа за облагане с корпоративен данък“ ([5]) в ЕС, в съответствие с предходните позиции на Комитета ([6]) и с по-справедливо установени параметри отколкото в настоящото предложение на Комисията ([7]). Постигнатият от ОИСР напредък също следва да бъде отчетен.

— Да се реагира на световните събития на равнище ОИСР и Г-20 във връзка с намаляването на данъчната основа и прехвърлянето на печалбите, за да се гарантира, че данъчните режими са прозрачни и не предоставят несправедливи данъчни облекчения и спешно да се премахнат практиките, използвани от държавите членки за предоставяне на специални данъчни привилегии на избрани дружества.

— Да се търсят ефективни споразумения в еврозоната за разширяване на действието на планирания данък върху финансовите транзакции отвъд границите на единадесетте държави членки, които го подкрепят.

— Да се включат гражданите в борбата със сивата икономика, укриването на данъци и данъчните измами, като частният сектор бъде насърчаван да използва по-ефективно инструменти като купони за услуги и форми на електронни разплащания, които оставят следа, и да сътрудничи с властите за постигането на тези цел.

— Да се подобри административното сътрудничество извън рамките на настоящата мрежа и база данни за ДДС, чрез използване на засилено сътрудничество в четири области:

  i) Да се укрепи платформата Еврофиск ([8]) в качеството ѝ на зараждаща се агенция на ЕС, действаща като клирингова къща за ДДС и занимаваща се с данъчните измами, която започва да работи в еврозоната, с цел да се завърши информационната верига за националните хазни, като по този начин се сложи край на данъчните измами от типа „данъчна въртележка“ ([9]).

([2]) COM(2013) 165 final.
([3]) Становище на ЕИСК относно „ИКК/важни реформи в икономическата политика“ (ОВ C 271, 19.9.2013 г., стр. 45).
([4]) Вж. по-конкретно членове 113 и 115 от ДФЕС.
([5]) Вж. засягащите дейността на специализирана секция ECO части от представените от Jean-Claude Juncker пред Европейския парламент „Политически насоки за следващата Европейска комисия“. Вж. също Juncker, „Ново начало за Европа: моята програма (…)“, стр. 6.
([6]) Становище на ЕИСК относно „ОКООКД“ (ОВ C 24, 28.1.2012 г., стр. 63).
([7]) COM(2011) 121 final.
([8]) www.eurofisc.eu.
([9]) Фиктивни продажби в държавата на крайно потребление, водещи до потенциално неограничени загуби за националните хазни.

ii) Да се укрепи Директивата относно взаимната помощ ([10]) в качеството ѝ на правно основание в целия ЕС, като при необходимост част от съдържанието ѝ бъде обособено в регламент.

iii) ЕИСК настоятелно приканва Комисията да изпълни предложението си, включено в Плана за действие за борба с данъчните измами и укриването на данъци, за вписване в черен списък на юрисдикциите, които действат като данъчни убежища в разрез с доброто управление в областта на данъчното облагане, и отправя искане на европейско равнище да се определят общи критерии, които ще позволят да се идентифицират тези юрисдикции, за да се избегне различното прилагане. Комитетът настоятелно приканва ГД „Конкуренция“ да направи щателно разследване на всички нелоялни данъчни споразумения, сключени от държави членки и отделни дружества. Освен това използването и установяването на предприятия в тези територии следва да бъде изрично посочвано в отчетите за корпоративната социална отговорност на дружествата, чиито акции се търгуват на фондовите борси.

iv) Да се създаде европейски орган за опростяване на данъчното облагане въз основа на опита, натрупан от държавите членки.

Средносрочни (18 месеца до 5 години):

— Относно корпоративното данъчно облагане: в духа на „паричната змия“ от 80-те години на миналия век и като част от подготовката на промяна в Договора, да се създаде „данъчна змия“ в еврозоната, състояща се от ефективни минимални и максимални ставки, така че да се осигури тяхната прогресивна хармонизация.

— Да се постигне конкретен бюджетен капацитет в еврозоната ([11]) чрез приходи, основаващи се на гореспоменатия данък върху финансовите транзакции и на други четири: потребление на енергия от невъзобновяеми източници (ограничен до онези, при които през последните години се наблюдава спад на цените); временен налог върху излишъците в баланса на плащанията, надвишаващи 6 % от БВП ([12]); емитиране на съвместни облигации и дял от приходите от сеньораж от емитиране на валута.

— Да се създаде орган в еврозоната, който да съгласува действията на държавите членки по събирането на тези пет данъка и по проверката, инспекциите и разпределението на приходите.

— Във връзка с това да се създаде допълнителен федерален бюджет в еврозоната, който да осигурява обща осигуровка за безработица, политиките за сближаване и устойчивите инвестиции, свързани със зелената икономика.

— Да се измени настоящият модел на вземане на бюджетните решения в еврозоната, като се въведе система за вземане на решения с квалифицирано мнозинство. Комитетът съзнава, че това би изисквало спорна промяна на договора.

2. **ИПС и неговата бюджетна и данъчна рамка**

2.1. *Рамка*

2.1.1. 28-те държави членки са тръгнали по пътя на интеграцията, с по-категорични ангажименти и задължения в рамките на еврозоната, насочвани от паричния съюз, който понастоящем се укрепва чрез развитието на банковия съюз и чрез междуправителствения Договор за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз.

2.1.2. Данъчната политика обхваща над 600 различни данъка. Те осигуряват по-голямата част от приходите, съответстващи общо (данъци и социално-осигурителни вноски) на 39,4 % от БВП на държавите членки ([13]) и на 40,4 % от БВП в еврозоната. Съществува необходимост от по-голяма съгласуваност на данъчните политики на държавите членки в еврозоната, за да се допълни единната парична политика на ЕЦБ.

2.1.3. Постигането на напредък в създаването на бюджетен съюз, в случая на еврозоната, би означавало да може да се разчита на собствени ресурси и да се започне с ефективна подкрепа за важни структурни реформи в икономиките със затруднения, както и прилагане на политики за преразпределение, основаващи се на солидарността, които са от основно значение за компенсирането на асиметрични трусове.

([10]) Директива 2011/16/ЕС.
([11]) Вж. становищата на ЕИСК относно „Бюджетна политика: растеж и бюджетни промени“ (ОВ C 248, 25.8.2011 г., стр. 8) и относно „Завършване на ИПС — следващ европейски законодателен мандат“ и „Подробен план за задълбочен и истински икономически и паричен съюз“, COM(2012) 777 final/2, параграф 3.
([12]) Вж, становището на ЕИСК относно „Завършване на ИПС — следващ европейски законодателен мандат“ (ОВ C 451, 16.12.2014 г., стр. 10).
([13]) Данни за 2012 г., публикувани от Евростат (92/2014) на 16 юни 2014 г.

2.1.4. В сравнение с други развити икономики, ЕС — и в частност еврозоната — се характеризира с по-ниски темпове на растеж (БВП) и заетост. Повечето теории за икономическа интеграция предлагат модели, състоящи се от паричен и бюджетен съюз. ДФЕС, обаче, изисква решенията по въпроси, свързани с данъчното облагане, да се вземат с единодушие, което значително затруднява приемането на законодателство.

2.1.5. Липсата на макроикономическа ефективност на еврото може да се обясни отчасти с несъответствието между бюджетната политика, която е силно децентрализирана и попада в правомощията на държавите членки, и паричната политика, която в страната от еврозоната става все по-централизирана под ръководството на ЕЦБ.

2.1.6. Ограничените правомощия на ЕЦБ не ѝ позволяват да финансира бюджетни дефицити чрез създаване на пари. Това може да има положителен ефект върху ценовата стабилност и стойността на валутата, но не и върху растежа, заетостта и други цели. От паричния съюз насам ЕС не отбелязва голям напредък в създаването на бюджетен съюз. Това създава трудности пред гарантирането на мобилността на работната сила и капитала и реагирането на кризи и асиметрични трусове.

2.2. *Тенденции и проблеми, свързани с приходите и разходите*

2.2.1. Минималната съгласуваност на данъчната политика понастоящем едва успява да предотврати нарушенията на конкуренцията между държавите членки и да смекчи конкурентното надбягване към дъното, което влияе основно върху номиналните и ефективните ставки на данъците върху доходите на физическите и юридическите лица; тя би могла да има положителен ефект, ако се осъществява съгласувано между държавите членки. За съжаление, в момента резултатът от тази игра е отрицателен, като печеливши са доходите от капитал и силно мобилната работна сила, а губещо е голямото мнозинство.

2.2.2. Въпреки че бюджетната интеграция изисква система на трансфери и орган, бюджетът на ЕС е ограничен на 1 % от БВП. Нетните трансфери заемат минимален дял в тези ресурси, въпреки целите, заложени в **стратегията „Европа 2020“** и в **проекта „Европа 2030“.**

2.2.3. В изготвената през 2012 г. пътна карта към пълномащабен икономически и паричен съюз ([14]) се предлага в средносрочен план да се премине към икономически, паричен и бюджетен съюз посредством, между другото, по-конкретни инициативи, докато в краткосрочен план се предвижда да се засили бюджетното и икономическото управление (т.нар. „Пакет от шест акта“, фискален пакт и „Пакет от два акта“), Европейският семестър и неговите препоръки и, накрая, междуправителствения Договор за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз, подписан от 25 страни, извън рамките на ДФЕС. Системата е еднопосочна, закостеняла и тромава и не може да осигурява необходимата гъвкавост за преодоляване на непосредствена икономическа ситуация в условия на криза и да въведе микс от политики в еврозоната.

2.2.4. Всъщност е забележително, че до момента се предприемат единствено мерки по разходната част, като приходната част на бюджетния съюз се пренебрегва напълно.

2.2.5. В допълнение към липсата на орган по бюджетен надзор тройката действаше политизирано, налагайки политики на бюджетни ограничения на страни, които се нуждаеха от помощ, поради което беше критикувана от Европейския парламент ([15]) и ЕИСК за липсата на ефективност и прозрачност.

2.2.6. ЕИСК подкрепя политическите насоки на председателя на Европейската комисия г-н Juncker, озаглавени „Нов старт за Европа“, в които ЕС се призовава да замени „тройката“ със структура с по-голяма демократична легитимност и подлежаща в по-голяма степен на контрол, основаваща се на институциите на ЕС, при засилен парламентарен контрол както на европейско, така и на национално равнище.

([14]) COM(2012) 777 final/2.
([15]) Alejandro Cercas, доклад PE528.091v02-00.

2.2.7. Междувременно политиките за бюджетна девалвация, които се прилагат в някои от най-уязвимите страни от еврозоната, доведоха до увреждане на европейския социален модел ([16]) вместо да повишат конкурентоспособността, тъй като намаляването на тежестта за работната сила като производствен фактор нямаше почти никакво въздействие върху повишаването на икономическия растеж, заетостта и ситуацията с дълга, което доведе до ненужна загуба на данъчни приходи. В някои държави членки, обаче, коригирането на някои дисбаланси изглежда започва да оказва благоприятно въздействие.

3. **Бележки**

3.1. *Приложимост на данъчното облагане на финансови и цифрови услуги*

3.1.1. Трудностите при постигането на напредък по отношение на интеграцията в областта на данъчното облагане се проявяват в две области: финансовите транзакции и транзакциите в цифровата икономика. Комисията трябва да реагира бързо, в съответствие с разследванията на ГД „Конкуренция“, препоръките на Експертната група на Комисията по данъчното облагане на цифровата икономика ([17]) и първите предложения на ОИСР ([18]) за съгласуван международен подход за борба с избягването на данъчно облагане от международните предприятия, по проекта на ОИСР/Г-20 за преодоляване на намаляването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (имащ за цел да създаде единен набор от международни данъчни правила, с което да сложи край на намаляването на данъчните основи и на изкуственото прехвърляне на печалби към юрисдикции с цел избягване на плащането на данъци).

3.1.2. Тъй като планираното прилагане в целия ЕС на данъка върху финансовите транзакции не е стигнало по-далеч от приемането през февруари 2013 г. на Директивата относно засиленото сътрудничество, в която участват само 11 страни от еврозоната ([19]), прилагането му следва да бъде разширено така, че да обхваща най-малко еврозоната (като се преодолее липсата на напредък през последните месеци).

3.1.3. ЕИСК приветства предложението за изменение на Директивата относно данъчното облагане на доходи от спестявания ([20]) с цел да се подобри качеството на информацията и да се осигури по-ефективна превенция на укриването на данъци.

3.2. *Данъчни структури — основи, ставки и изключения*

3.2.1. Всяка година ЕС губи далеч повече данъчни приходи от САЩ или други страни, в които сивата икономика, данъчните измами или измамите в сферата на заетостта и укриването на данъци не са толкова големи ([21]). Мащабните и сложни данъчни структури се нуждаят от по-голяма хомогенност, опростяване и хармонизация между страните, с цел да се предотвратят отклонения като данъчните убежища. Процесът следва да започне в еврозоната, като се координира от Комисията и Еврогрупата и чрез използване на европейски орган по опростяването от типа, който вече съществува в някои страни ([22]).

3.2.2. ЕИСК изразява също така убеждението, че сближаването на данъчните политики следва да бъде приоритет в рамките на Европейския семестър (използване на някои специфични за всяка страна препоръки), тъй като това е и форум за съгласуване на усилията на държавите членки в областта на икономическата политика за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“, с помощта на други политики.

3.2.3. ЕИСК призовава за по-справедлива и по-ефективна система, в която данъчната реформа и хармонизацията са насочени към прозрачност, разширяване на данъчната основа и предотвратяване на агресивното избягване на данъчно облагане, като по този начин се даде възможност за намаляване на данъчните ставки и за преразпределение на тежестта.

([16]) http://www.eurofound.europa.eu/publications/annual-report/2014/eurofound-yearbook-2013-living-and-working-in-europe

([17]) Препоръки на експертната група относно данъчното облагане и цифровата икономика. На 22 октомври 2013 г. Комисията прие Решение за създаването на Експертната група, като през същата година определи обхвата на дейността ѝ (на английски език) и пътната карта (на английски език). Становището ѝ беше публикувано на 28 май 2014 г.

([18]) http://www.oecd.org/tax/beps-2014-deliverables.htm

([19]) COM(2013) 71 final, 2013/0045 (CNS): Белгия, Германия, Естония, Гърция, Испания, Франция, Италия, Австрия, Португалия, Словения и Словакия.

([20]) Директива относно данъчно облагане на доходи от спестявания — Европейска комисия.

([21]) Friedrich Schneider, „Shadow Economies and Corruption all over the World: Empirical Results for 1999 to 2003“ („Икономиките в сянка и корупцията в цял свят — емпирични резултати за периода 1999 — 1003 г.“), публикувана в специално издание на International Journal of Social Economics (IJSE), поредица 1, том 35, бр. 9, 2008 г.

([22]) Пример за такъв орган е Службата за опростяване на данъчното облагане към Министерството на финансите на Обединеното кралство.

3.2.4. ЕИСК препоръчва системата на изключения да бъде ограничена в зависимост от естеството на всеки данък чрез задълбочени анализи на икономическите и социалните ползи и разходи, в съответствие с международния принцип в областта на данъчните разходи, които са консолидирани от 1968 г. насам и като се има предвид, че по време на последните пет кризисни години данъчните и социално-осигурителните системи успяха в голяма степен да възпрат увеличаването на пазарните неравенства в повечето държави — членки на ЕС, както показват проучванията на Комисията ([23]).

3.2.5. ЕИСК призовава ЕС да вземе по-дейно участие чрез представителите си в еврозоната в обсъждането на дейностите му по хармонизацията и опростяването с ОИСР ([24]), МВФ ([25]) и Г-20 ([26]), като започне с цените на трансферите, измамите и сивата икономика и, преди всички, с проблема за справедливото разпределение на данъчната тежест.

3.2.6. ЕИСК счита, че планът за действие относно намаляването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби ([27]) ще бъде от основно значение в борбата с укриването на данъци и агресивното данъчно планиране на световно равнище. Затова Комитетът насърчава Г-20, ОИСР и всички държави членки да го разработят, като създадат нова агенция на ЕС, която да действа като клирингова къща за ДДС и да работи за справяне с данъчните измами, с цел да се изкорени проблемът с „данъчните вртележки“ ([28]) при вътреобщностни транзакции, които нанасят по-големи вреди отколкото самата сива икономика.

3.2.7. И накрая, като се има предвид, че освобождаването от данъци и данъчните облекчения водят до много по-ниски от номиналните ефективни данъчни ставки, те следва да бъдат съгласувани с европейските цели в областта на заетостта, продуктивните инвестиции, конкурентоспособността на предприятията, както и с политиките на Съюза, които оформят европейския социален модел.

3.3. *Данъчно облагане на предприятията*

3.3.1. ЕИСК призовава да бъде даден приоритет на хармонизацията на корпоративните данъци, за да се постигне напредък към съгласуван бюджетен и **данъчен** съюз ([29]), така че най-високите ефективни данъчни ставни да не се плащат от МСП. ЕИСК счита също така за осъдителни практиките на някои държави членки да предоставят без да дават широка публичност специални данъчни облекчения на многонационални дружества; в тази връзка Комитетът призовава Европейската комисия да направи всичко възможно за премахването на подобни практики. Това състояние на нещата води до нарушения на конкуренцията, които са несъвместими с идеята за съществуването на единния пазар.

3.3.1.1. Един от първите и най-важни лостове следва да се концентрира върху създаването на „обща консолидирана данъчна основа“. Тази позиция беше официално изразена от Комитета през 2006 г. ([30]) и потвърдена впоследствие ([31]). Още в **доклада Ruding** от далечната 1992 г. беше отбелязана необходимостта от общи правила за определяне на данъчната основа, **като се започне с минималните и максималните ставки**.

3.3.1.2. В духа на „паричната змия“, създадена да устои на валутните колебания преди въвеждането на еврото, Комитетът предлага отговорните органи да бъдат насърчени да си сътрудничат, като установят под и таван на корпоративния данък. Освобождавания от данъци, което не спомагат в достатъчна степен за повишаването на заетостта или производителността, следва също да бъдат премахнати съгласувано.

3.3.2. ЕИСК приветства предложението за директива относно дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки, което е една от 34-те мерки, включени в представения от Комисията в края на 2012 г. *„План за действие за укрепване на борбата срещу данъчните измами и укриването на данъци“* ([32]). Той обаче би предпочел неговото осъществяване да се извърши чрез регламент.

([23]) Изследователска бележка на Европейската комисия 02/2013 „The effect of tax-benefit changes on income distribution in EU countries since the beginning of the economic crisis“ („Въздействието на промените в данъците и осигуровките върху разпределението на доходите в страните от ЕС от началото на икономическата криза“).

([24]) Проект на ОИСР за решаване на проблемите, свързани с намаляването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби.

([25]) Ролята на МВФ в международното данъчно облагане.

([26]) https://www.g20.org/sites/default/files/g20_resources/library/Saint_Petersburg_Declaration_ENG.pdf

([27]) Център за данъчна политика и администрация — ОИСР.

([28]) Фиктивни продажби в държавата на крайно потребление, водещи до потенциално неограничени загуби за националните хазни.

([29]) Вж. декларацията на ЕИСК относно „План за действие за Европа“, приета на пленарната сесия на 29 и 30 април 2014 г. Вж. също становището на ЕИСК относно „Стратегии за интелигентно оздравяване на бюджетната политика: предизвикателствата пред силите, движещи растежа в Европа“ (ОВ C 248, 25.8.2011 г., стр. 8).

([30]) Становище на ЕИСК относно „Създаване на обща и консолидирана данъчна основа за корпоративен данък на предприятията в ЕС“ (ОВ C 88, 11.4.2006 г., стр. 48).

([31]) Становище на ЕИСК относно „Обща консолидирана основа за облагане с корпоративен данък“ (ОВ C 24, 28.1.2012 г., стр. 63).

([32]) COM(2012) 722 final.

3.3.3. По отношение на вътреобщностната търговия със стоки и услуги се наблюдава по-голям напредък при хармонизацията на ДДС, като хармонизацията на данъчните основи се подобри, но между данъчните ставки все още има големи различия.

3.3.4. И накрая, с оглед на стратегическия характер на данъчните стимули за научноизследователска и развойна дейност ([33]), ЕИСК препоръчва да им бъде даден приоритет.

3.3.5. Трябва да се внимава планираните мерки да не вредят на конкурентоспособността на европейските предприятия.

3.4. *Данъчно облагане на физическите лица и домакинствата*

3.4.1. Физическите лица се облагат с преки и непреки данъци. Следва да се има предвид, че непреките данъци имат регресивен характер — по-конкретно, предстоящата хармонизация на непреките данъци е регресивна — и при отсъствие на компенсационни добавки към доходите могат да имат драматично въздействие върху слоевете от населението с най-ниски доходи.

3.4.2. Хармонизацията на преките данъци върху доходите на физическите лица е ограничена до конкретни случаи и данъчната тежест вече не се сближава.

3.4.3. Броят на главите в законите за данъчното облагане на физическите лица и разходите за социално-осигурителни вноски следва да бъдат преразгледани, поне в рамките на еврозоната, за да се предотврати социален дъмпинг, да се уеднакви данъчната тежест върху работните заплати и по този начин да се улесни мобилността на работната сила ([34]). Прогресивният характер на този вид облагане следва да бъде разширен, така че да обхване доходите от капитал и богатството, което ги генерира, като данъците върху имуществото, наследството и даренията отново бъдат превърнати в инструмент за контрол. Освен това тези данъци имат по-малко задържащо въздействие върху търсенето отколкото данъците върху работните заплати.

3.4.4. Необходимостта да се постави по-голям акцент върху инвестициите вместо върху потреблението повишава важността на хармонизацията и на създаването на *конвергентни злии* за облагането на доходите от спестявания и дивиденти, получавани от физически лица, както и на трансграничните пенсионни доходи ([35]).

3.4.5. ЕИСК подкрепя търсенето от Комисията на начини да направи данъчните структури по-благоприятни за растежа и да разгледа евентуалната роля на данъчното облагане за задоволяването на консолидираните нужди в контекста на разширяването на данъчни основи като данъчното облагане на жилищата. Затова препоръките, отправени от Европейската комисия към държавите членки в рамките на Европейския семестър, бяха да се възползват в по-голяма степен от съществуващите данъци върху имуществото за целите на консолидацията или като част от изместване на данъчното облагане от работните заплати ([36]).

3.4.6. ЕИСК предлага също така да бъдат приети допълнителни мерки за хармонизиране на екологичните данъци, като за отправна точка бъде взета рамката на Комисията за 2030 година относно политиките в областта на климата и енергетиката.

3.4.7. Обществеността ще помага в борбата със сериозния проблем на данъчните измами и измамите в областта на заетостта, ако има стимули за това. Следва да се увеличи използването на инструменти като купони за услуги или освобождаване от данъци и данъчни облекчения за други услуги за индивидуална подкрепа, които съчетават целите на насърчаването на социално благополучие и повторното изсветляване на икономиката.

3.4.8. За борба с неформалната икономика ЕИСК предлага да бъдат въведени данъчни стимули за използване на методи на разплащане като карти и мобилни телефони, които оставят следа и насърчават финансовото и цифровото приобщаване, посредством хармонизирани данъчни облекчения или освобождаване от данъци на физически и юридически лица, които намаляват употребата на пари в брой.

3.4.9. Аналогично, съпричастността на обществото може да бъде засилена чрез икономически стимули за откриване на възможни измамни транзакции, въз основа на обичайната практика в САЩ.

([33]) Placing taxation at the service of research and development (Поставяне на данъчното облагане в услуга на научноизследователската и развойната дейност).

([34]) Изявление на Еврогрупата от 8 юли 2014 г., Structural reform agenda — thematic discussions on growth and jobs — Reduction of the tax wedge („Програма за структурни реформи — тематични дискусии относно растежа и работните места. Намаляване на данъчната тежест“).

([35]) http://europa.eu/legislation_summaries/taxation/l31050_en.htm

([36]) Европейска комисия, 2014 г. „Данъчните реформи в държавите — членки на ЕС“, стр. 112.

3.5. *Териториално данъчно облагане (региони, държави и ЕС)*

3.5.1. Голямото многообразие на режимите на данъчно облагане насърчава измамите, корупцията и сивата икономика. ЕИСК призовава държавите членки от еврозоната да поемат по-големи правомощия в четири основни области на данъчното облагане: преки данъци върху физическите или юридическите лица (включително облагане на дохода от капитал и имуществото, както и други данъци върху богатството) и непреки данъци под формата на ДДС и специални данъци.

3.5.2. Постигането на напредък в бюджетното управление несъмнено означава постепенен отказ от суверенитет от страна на държавите членки. По този начин събирането на дължимите данъци би могло да продължи да бъде задача предимно на държавите, а проверките, инспекциите и разпределението на приходите биха могли да се поделят между Съюза и държавите. За тази цел ЕИСК предлага да се създаде данъчен орган на ЕС, като се започне с еврозоната.

3.5.3. В съответствие с принципа на субсидиарност, местните данъци трябва да се зачитат, но ЕИСК препоръчва да се започне кампания за опростяване чрез намаляване, групиране и стандартизиране на много съществуващи данъци.

3.6. *Външно измерение и връзка с обществените политики*

3.6.1. Наднационалната бюджетна политика ([37]) би била ефективен инструмент за постигане на целите на Договорите, по-специално по отношение на политиките за сближаване и устойчивост.

3.6.2. ЕИСК призовава да бъде създаден допълнителен федерален бюджет, поне в еврозоната, който да събира данъци и постепенно да поеме политиките, които могат да бъдат осъществявани по-ефективно съвместно — осигуровки за безработица, обвързани с активни политики на пазара на труда ([38]), научноизследователска и развойна дейност, отбрана, общ механизъм за компенсиране на тежестта на лихвите по дълга ([39]) и др.

3.6.3. И накрая, ЕИСК подкрепя категорично инициативите, предприети от ОИСР и Г-20 в областта на международното данъчно сътрудничество и борбата с данъчните измами, и призовава автоматичният обмен на данъчна информация да се превърне в международен стандарт.

Брюксел, 10 декември 2014 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Henri MALOSSE

([37]) Stefan Collignon, Taking European integration seriously („Сериозно за европейската интеграция“).
([38]) Вж. становища на ЕИСК относно „Завършване на ИПС — следващ европейски законодателен мандат“ и относно „За социално измерение на Европейския икономически и паричен съюз“ (ОВ C 271, 19.9.2013 г., стр. 1).
([39]) Вж. становище на ЕИСК относно „Възобновяване на икономическия растеж“ (ОВ C 143, 22.5.2012 г., стр. 10).

ПРИЛОЖЕНИЕ

към Становището на Европейския икономически и социален комитет

Следното изменение, което получи над една четвърт от подадените гласове, беше отхвърлено по време на разискванията (член 54, параграф 3 от Правилника за дейността):

Параграф 1.4

Се изменя, както следва:

„Коригирането на недостатъците и затварянето на вратичките в данъчната политика означава предприемане на по-амбициозни стъпки в рамките на еврозоната с оглед на намаляването и стандартизирането на обхвата на различните данъци, разширяването на данъчните основни, по-тясното съгласуване на данъчните ставки и укрепването на сътрудничеството и механизмите за обмен на информация с цел борба с измамите и укриването на данъци. При това трябва да се има предвид, че общата данъчна тежест в еврозоната не бива да надвишава данъчната тежест в съседните държави.“

Изложение на мотивите

Тъй като в становището се предлага въвеждането на нови данъци, е важно общата данъчна тежест в еврозоната да не надвишава данъчната тежест в съседните държави. В противен случай това (висока данъчна тежест) може да се отрази отрицателно върху еврозоната, като доведе до преместване на повече предприятия и напускане на работна ръка.

Резултат от гласуването:

Гласове „за“:	80
Гласове „против“:	129
Гласове „въздържал се“:	17